

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Εφόσον είναι γενικά αποδεκτό πως ο πολιτισμός, η σύγχρονη δημιουργία και η πολιτιστική παράδοση δεν συνιστούν μόνον αξίες που πρέπει να προστατεύσουμε και να προωθήσουμε αλλά αποτελούν μοχλό ανάπτυξης και προόδου για τις τοπικές κοινωνίες, τότε θα πρέπει να εκμεταλλευτούμε κάθε ευκαιρία που ενισχύει την εξωστρέφεια και τον δυναμισμό των πολιτιστικών φορέων.

Μία τέτοια σημαντική ευκαιρία αντιπροσωπεύει το Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη 2014-2020», το οποίο με επιμέρους δράσεις που προωθούν, μεταξύ άλλων την ψηφιοποίηση, την καινοτομία και τη διεύρυνση κοινού, υποστηρίζει χρηματοδοτικά τη διακρατική συνεργασία μεταξύ πολιτιστικών φορέων που είναι πρόθυμοι να εξερευνήσουν την προοπτική συνεργειών με άλλους ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς δρώντες.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συνεργασία της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων και Ε.Ε. του ΥΠ.ΠΟ.Α. με την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης για την παρούσα έκδοση στοχεύει στην παρουσίαση καλών πρακτικών από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι με την υποστήριξη του Προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη 2014-2020» επέκτειναν τη δραστηριότητά τους, αναπτύχθηκαν περαιτέρω και εμπλούτισαν την πολιτιστική υποδομή των τοπικών κοινωνιών. Αντί επιλόγου, καταλήγουμε με την ευχή η παρούσα έκδοση να αποτελέσει εφελκυστικό για την ανάληψη πολιτιστικών πρωτοβουλιών που θα μετατραπούν σε μελλοντικές καλές πρακτικές.

Γιώργος Καλαμαντής

*Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διεθνών
Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού*

Ο Πολιτισμός στη σημερινή εποχή της οικονομικής κρίσης, αλλά και της κρίσης της πολιτισμικής ταυτότητας, των αξιών, της δημιουργίας, καθίσταται αναγκαίος όσο ποτέ, καθώς αποτελεί για τις τοπικές κοινωνίες καθοριστικό παράγοντα κοινωνικής συνοχής, αφού συνδέει άρρηκτα την ατομική με τη συλλογική ταυτότητα.

Υπάρχει η ανάγκη για πρωτοβουλίες που θα διαμορφώσουν ένα καινούργιο πλαίσιο, όπου αρετές αποξεχασμένες θα εμπλουτίζονται με νέα δεδομένα για τη διαμόρφωση της σύγχρονης ελληνικής μας ταυτότητας. Έναν χώρο που η ερασιτεχνική δημιουργία θα συναντά την πολιτιστική έκφραση και τη συλλογική δράση. Σε κάθε κοινωνία, υπάρχει κεφάλαιο συλλογικής γνώσης, καλλιτεχνικής δημιουργίας και εμπειρίας, υπάρχουν πρωτοβουλίες που ξεκινούν από μεμονωμένα άτομα ή από παρέες - ανθρώπινα δίκτυα καλλιτεχνών και κυρίως από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, εγγυητής της προσβασιμότητας των πολιτιστικών δρώμενων, για το σύνολο της τοπικής κοινωνίας, ενεργοποιεί τους πολιτιστικούς θεσμούς, ως ομάδες κοινωνικής παρέμβασης που αναπαράγουν τους πολιτιστικούς πόρους προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος. Η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, με τη συμμετοχή της στη δημιουργία αυτού του τεύχους, με Καλές Πρακτικές στον Τομέα του Πολιτισμού προς όφελος των Τοπικών Κοινωνιών, που έχουν χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων «Πολιτισμός» και «Δημιουργική Ευρώπη», στοχεύει να συμβάλει στην ανάδειξη σχεδίων δράσης για τον πολιτισμό, που τα αποτελέσματά τους δρουν υπέρ της τοπικής οικονομίας και της τοπικής κοινωνικής συνοχής.

Η έκδοση του τεύχους των καλών πρακτικών αποτελεί μία από τις πρωτοβουλίες που έχει λάβει για προβολή πολιτιστικών δράσεων που αγγίζουν τους πολίτες, άγουν την ψυχή τους και καλλιεργούν τις γνώσεις τους.

Ευχαριστούμε θερμά τους υπαλλήλους στη Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης - Γραφείο «Δημιουργική Ευρώπη» Ελλάδας του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού για τη σταθερή μας συνεργασία και ειδικότερα για αυτή την κοινή μας πρωτοβουλία.

Ευχόμαστε το παρόν τεύχος να είναι χρήσιμο για το σύνολο της Ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θεόδωρος Γκοτσόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος της EETAA

Περιεχόμενα

- 4** Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας
Untold Stories, AccessITPlus, Πρόγραμμα IMPAC, Δράση Untold Stories, Δράση STAR
- 10** European Rural Almanac, keeping traditional culture alive
Ευρωπαϊκό αγροτικό ημερολόγιο. Ας κρατήσουμε ζωντανό τον λαϊκό πολιτισμό
- 15** MedaThe - Mediterranean: The Sea that unites us
Μεσόγειος: Η θάλασσα που μας ενώνει
- 19** Rando pour la Culture
Πεζοπορία για τον πολιτισμό
- 24** Caravan Next. Feed the future: Art moving cities
Καραβάνι. Η συνέχεια. Τροφοδοτώντας το μέλλον: Κινώντας την πόλη με την τέχνη
- 30** New Forms in Mixdoor Performing Arts a.k.a Mixdoor project
Νέες μορφές στις παραστατικές τέχνες μικτού χώρου - Mixdoor project

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Untold Stories

Όλοι έχουμε κάτι να πούμε

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας είναι ΝΠΔΔ και υπάγεται διοικητικά στη Διεύθυνση Βιβλιοθηκών & Αρχείων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Από το 1952, που ιδρύθηκε, ακολούθησε μία πορεία συνεχούς βελτίωσης των υπηρεσιών που παρείχε στους κατοίκους της πόλης της Βέροιας. Σήμερα, έχει καταφέρει να έχει 32.000 εγγεγραμμένα μέλη (πάνω από το 60% του πληθυσμού της Βέροιας), να δανείζει 170.000 τεκμήρια ετησίως, να εξυπηρετεί καθημερινά 550 άτομα και να έχει συμμετάσχει με επιτυχία σε 14 προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αποκορύφωμα αυτής της προσπάθειας ήταν η παραλαβή του βραβείου «Πρόσβαση στη γνώση» από το Ίδρυμα Bill and Melinda Gates, τον Αύγουστο του 2010. Ένα βραβείο για το οποίο διαγωνίστηκε ανάμεσα σε 370 βιβλιοθήκες από όλο τον κόσμο.

Η Βιβλιοθήκη, από το 1993, συμμετέχει σε προγράμματα που χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αρχή έγινε με τη δημιουργία της πρώτης ηλεκτρονικής κινητής μονάδας για τη χώρα μας, που ήταν πλήρως εξοπλισμένη με υπολογιστές, εκτυπωτή, τηλεόραση και βίντεο, στο πλαίσιο του προγράμματος Mobile.

Τα προγράμματα στα οποία συμμετείχε η βιβλιοθήκη είναι τα ακόλουθα:

- Mobile (1993-1995)
- ISTAR (1997-2000)
- IMPAC
- PUBLICA (1997-1999)
- CALIMERA (2003-2005)
- PULMAN και PULMANXT (2001-2003)

- Δικτυακοί Τόποι και Δημόσια Κέντρα Πληροφόρησης (2003-2004)
- Light: Bring to Light the value of cultural heritage» (2004-2006)
- ENTITLE-Europe's New Libraries Together In Transversal Learning Environments (2007-2009)
- EDLnet Thematic Network (2007-2009)
- UNTOLD STORIES: Learning with Digital Stories (UntoStory), (2007-2009)
- AccessITPlus (2011-2013)

AccessITPlus

Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013» - Σκέλος 1.2.1

Το AccessITPlus αποτελεί συνέχεια του πετυχημένου AccessIT, το οποίο ανέπτυξε δύο διαδικτυακά μαθήματα με θέμα: α) Ψηφιακά αποθετήρια για μικρούς οργανισμούς μνήμης και β) Συνεργασία με τη Ευropeana. Τα μαθήματα αυτά στοχεύουν στην εκπαίδευση του προσωπικού των βιβλιοθηκών και των μουσείων, με σκοπό οι ίδιοι να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν ψηφιακά αποθετήρια, να έχουν τις θεωρητικές γνώσεις πάνω στο θέμα, να γνωρίσουν πώς ψηφιοποιούν και περιγράφουν με μεταδεδομένα τα ψηφιακά τεκμήρια, πώς να τα δημοσιεύουν και τέλος να μπορούν να υποστηρίξουν τα ψηφιακά αποθετήρια για την μελλοντική ανάπτυξή τους αλλά και να κάνουν το περιεχόμενό τους διαθέσιμο στην Ευropeana. Το Πρόγραμμα εκπαίδευσε επίσης μια μικρή ομάδα ικανών επαγγελματιών με σκοπό να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και εμπειρίες, ώστε οι ίδιοι με τη σειρά τους να δημιουργήσουν ομάδες εκπαίδευσης στις χώρες τους. Συνεπώς, οι μικρές αυτές ομάδες εκπαίδευσης έγιναν πυλώνες εκπαίδευσης στις νέες τεχνολογίες, ψηφιακές βιβλιοθήκες, μεταδεδομένα, κ.λπ. και μεταφέρουν γνώσεις και δεξιότητες στους συναδέλφους τους σε κάθε χώρα που συμμετέχει Πρόγραμμα.

Το Πρόγραμμα ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2011 και διήρκεσε έως τον Σεπτέμβριο του 2013. Κατά τη διάρκειά του, οι εταίροι ανέπτυξαν περαιτέρω τα διαδικτυακά μαθήματα, τα μετέφρασαν στη

γλώσσα τους και ανέπτυξαν μικρές πιλοτικές βιβλιοθήκες, με σκοπό το περιεχόμενό τους να γίνει διαθέσιμο στη Europeana.

Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν οι οργανισμοί που δημιούργησαν το AccessIT και προέρχονται από την Αγγλία (MDR Partners), την Πολωνία (Poznan Supercomputing and Networking Centre), τη Σερβία (Belgrade City Library) και την Ελλάδα, την οποία εκπροσωπεί η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας. Νέες χώρες και οργανισμοί που συμμετέχουν είναι οι εξής: Public Library Marin Barleti (Αλβανία), Javnai Univerzitetaska Biblioteka (Βοσνία-Ερζεγοβίνη), Narodnaiuniverzitetaskabiblioteka Republic of Srpske (Βοσνία) και η Rijeka Public Library (Κροατία).

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας, από τους βασικούς εταίρους του προγράμματος, έχει εκπαιδέσει, σε ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Βέροια, ομάδα επαγγελματιών από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, με σκοπό, όπως αναφέρεται παραπάνω, να δημιουργήσουν με τη σειρά τους ομάδες εκπαίδευσης στις χώρες τους. Επίσης, συμμετείχε ενεργά στην ανάπτυξη του προγράμματος AccessITplus, είχε συμβουλευτικό ρόλο προς τους νέους εταίρους στην ανάπτυξη των ψηφιακών βιβλιοθηκών και των διαδικτυακών μαθημάτων και αξιολό-

γησε, στο τέλος του προγράμματος, την αποτελεσματικότητα των ψηφιακών βιβλιοθηκών.

Πρόγραμμα IMPAC

162 βιβλιοθήκες από 47 χώρες συμμετέχουν κάθε χρόνο στο διαγωνισμό για την ανάδειξη του καλύτερου μυθιστορήματος γραμμένου ή μεταφρασμένου στην αγγλική γλώσσα (<http://www.impracdublinaward.com>). Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας εκπροσωπεί στον διαγωνισμό την Ελλάδα.

Δράση Untold Stories: Learning with Digital Stories (UntoStory) 2007-2009

Untold Stories: Learning with Digital Stories (UntoStory) είναι μία δράση που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Grundtvig 2007 (με 75% χρηματοδότηση από την Ε.Ε.). Αφορά την παροχή υπηρεσιών από μουσεία και βιβλιοθήκες σε μετανάστες μέσω της ανάπτυξης ψηφιακών διηγήσεων, με τη χρήση των εργαλείων του λεγόμενου web 2.0. Οι υπόλοιποι οργανισμοί που συμμετέχουν στο πρόγραμμα προέρχονται από την Τσεχία, τη Δανία, και τη Γερμανία. Το πρόγραμμα φιλοδοξεί να συνεισφέρει στην τόνωση της γλωσσικής διαφορετικότητας στην Ευρώπη, καθώς θα διευκολύνει τους μετανάστες να δημιουργήσουν τις ιστορίες τους στις δικές τους γλώσσες και στη γλώσσα της χώρας που διαμένουν.

Η διήγηση παραμυθιών και βιωματικών ιστοριών είναι αρκετά διαδεδομένη και στη χώρα μας. Η ανάπτυξη όμως των ψηφιακών αφηγήσεων ήταν κάτι πολύ πρωτοποριακό το 2007, τότε που ξεκίνησε η δράση. Οι ψηφιακές ταινίες στο πλαίσιο της δράσης Untold Stories αποτελούν βιωματικές αφηγήσεις διάρκειας από 2' μέχρι 5', είναι πολυμεσικές, καθώς μπορούν να περιλαμβάνουν εικόνα, ήχο, βίντεο και κείμενο σε ελεύθερους και ποικίλους συνδυασμούς μεταξύ τους και, μετά από επεξεργασία, είναι διαθέσιμες μέσω του διαδικτύου. Αποτελούν μία μοναδική ευκαιρία για τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας - η οποία αποτελεί και τον ελληνικό φορέα υλοποίησης της ευρωπαϊκής αυτής δράσης - και γενικότερα για όλους τους πολιτιστικούς οργανισμούς να ισχυροποιήσουν το περιβάλλον μάθησης και πειραματισμού που καλλιεργούν, χρησιμοποιώντας τεχνολογίες αιχμής και να δώσουν την ευκαιρία στους πολίτες, ιδιαίτερα σε μετανάστες, να ακουστεί η δική τους φωνή.

Η δράση αυτή είχε διάρκεια δύο χρόνια και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2009. Στο πρώτο στάδιο υλοποίησης, δημιουργήθηκε ένα εγχειρίδιο τεχνικής φύσης, που βοηθά τους ενδιαφερόμενους να εξοικειωθούν με τις λεπτομέρειες δημιουργίας μιας ψηφιακής διήγησης. Στη συνέχεια, το προσωπικό της Βιβλιοθήκης και ομάδα εθελοντών εκπαιδεύτηκαν στους τρόπους ανάπτυξης ψηφιακών ιστοριών. Οι πρώτες αφηγήσεις που δημιουργήθηκαν από την εκπαιδευμένη αυτή ομάδα και μαζί με τη γνώση που αποκτήθηκε έδωσαν την ευκαιρία, στο επόμενο στάδιο, σε μετανάστες από άλλες χώρες να μάθουν και να δημιουργήσουν τις δικές τους ιστορίες. Ένα σεμινάριο ανοικτό προς το κοινό και με ελεύθερη συμμετοχή πραγματοποιήθηκε στις 19-21 Σεπτεμβρίου του 2008. Το σεμινάριο αυτό παρακολούθησαν 25 άτομα, μεταξύ των οποίων και μέλη των πολυπληθέστερων ομάδων μεταναστών στην περιοχή μας. Φυσικά, η δράση αυτή έδωσε την ευκαιρία και σε άλλες μειονότητες αλλά και Έλληνες πολίτες να συμμετάσχουν, να πειραματιστούν με τις νέες τεχνολογίες, να δημιουργήσουν τις δικές τους.

Δράση STAR

Πρόκειται για δράση η οποία χρηματοδοτήθηκε από την DGV της Ε.Ε. και συμμετείχαν βιβλιοθήκες και άλλοι οργανισμοί από την Ημαθία, την επαρχία Thüringen στη Γερμανία, την περιοχή Omagh στη Βόρεια Ιρλανδία και τη Βιβλιοθήκη του Essex στη Μεγάλη Βρετανία, που συντόνισε την όλη δράση. Το αντικείμενο της δράσης ήταν ο βαθμός κατά τον οποίο ο δημόσιος τομέας μπορεί να συμβάλει στην εξάπλωση της χρήσης των νέων τεχνολογιών (ΤΠΕ) και την ενημέρωση του πολίτη σε θέματα που άπτονται της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Στην Ημαθία, υπό την αιγίδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, δημιουργήθηκαν 5 κέντρα κατάρτισης τα οποία λειτούργησαν μέχρι το Μάιο του 2000. Η Βιβλιοθήκη είχε την ευθύνη για την υλοποίηση των Κέντρων Κατάρτισης και Ευαισθητοποίησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας για το Νομό Ημαθίας. Για την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας η δράση βοήθησε στην έναρξη της λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης. Κατά τη διάρκεια αυτού του Προγράμματος, το Κέντρο Πληροφόρησης παρείχε μεταξύ άλλων εισαγωγικά μαθήματα στις νέες τεχνολογίες και βοήθησε στη δημιουργία (σε πιλοτική μορφή) ιστοσελίδων για επιχειρήσεις του οινοποιητικού κλάδου της περιοχής.

Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων από τη συνεχή ανάπτυξη νέων τρόπων μάθησης και την ολοένα μεγαλύτερη συμμετοχή του κόσμου στη δημιουργία πρωτότυπης πολιτιστικής παραγωγής, η Βιβλιοθήκη της Βέροιας πρωτοστατεί στην προσπάθεια ανάπτυξης της δημιουργικής έκφρασης και τη δημιουργία περιβάλλοντος που θα συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και την εμπέδωση αισθήματος ανεκτικότητας και συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων.

Ιστοσελίδα

<http://www.libver.gr/>

European Rural Almanac, keeping traditional culture alive

Ευρωπαϊκό αγροτικό ημερολόγιο

Ας κρατήσουμε ζωντανό τον λαϊκό πολιτισμό

Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013» - Σκέλος 1.2.1

Η παραδοσιακή πρόβλεψη των φυσικών φαινομένων αντανάκλα σε μεγάλο βάθος χρόνου, έντονα, τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον. Η παραδοσιακή πρόβλεψη των φυσικών φαινομένων εξυπηρετούσε σε καίριες στιγμές τη λειτουργία της καθημερινής ζωής, καθώς και την εθιμική διαδικασία της αγροτικής κοινωνίας και εξέφραζε το συλλογικό συναίσθημα της κοινότητας για πολλούς αιώνες.

Πρόκειται για ένα παραδοσιακό πολιτισμικό στοιχείο, το οποίο υπηρέτησε την κατά βάση αγροτική ελληνική κοινωνία, από το 1832 (σύσταση του ελληνικού κράτους) έως και τη δεκαετία του '50, οπότε ξεκινά και ο μετασχηματισμός της σε αστική. Η παραδοσιακή πρόβλεψη του καιρού, σχετιζόταν άμεσα με την αγροτική παραγωγική δραστηριότητα, η οποία, πέρα από την επιβίωση των ανθρώπων, εμπλεκόταν με τις εθιμικές και τελετουργικές διαδικασίες.

Μέσω της παρατήρησης του καιρού, της φύσης, των κινήσεων των ζώων, των αστρολογικών παρατηρήσεων, οι άνθρωποι αποσκοπούσαν στην καλύτερη συμβίωση με την άγνωστη φύση και στην επιβίωσή τους σε αυτήν. Οι έμπειροι ήξεραν να εξηγούν τα σημάδια και να προβλέπουν τον καιρό. Η μετεωρολογική πρόβλεψη είναι συνδεδεμένη με παροιμίες, παραμύθια, δοξασίες, εθιμικές και τελετουργικές διαδικασίες. Όλη η γνώση μεταφερόταν προφορικά στην επόμενη γενιά. Μέχρι σήμερα, υπάρχουν αγρότες και κτηνοτρόφοι οι οποίοι χρησιμοποιούν τα Μερομήνια για να προβλέψουν τον καιρό, που θα ακολουθήσει την επόμενη χρονιά. Ανάλογα με τους τόπους, είναι οι έξι ή οι δώδεκα πρώτες μέρες του Αυγούστου. Αν οι μέρες είναι δώδεκα, καθεμιά τους ολόκληρη αντιστοιχεί σε έναν μήνα. Η 1η Αυγούστου αντιστοιχεί στον μήνα Αύγουστο. Από την καιρική κατάσταση των ημερών αυτών προβλέπεται ο καιρός όλου του έτους. Αν οι μέρες είναι έξι, μέχρι το μεσημέρι προβλέπεται ο πρώτος μήνας, μέχρι το βράδυ ο δεύτερος.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η παραδοσιακή πρόγνωση του καιρού αποτελεί άυλη πολιτιστική κληρονομιά, όπως ορίζεται στο Άρθρο 2 της Σύμβασης της UNESCO και θα μπορούσε να ενταχθεί στα πεδία ΑΠΚ:

Γνώσεις και πρακτικές που αφορούν τη φύση και το
σύμπαν ή Κοινωνικές πρακτικές -

Πρόγραμμα Πολιτισμού

Εκπαίδευση & Πολιτισμός

Κουλτούρα

Consell de Mallorca
Departament de Medi Ambient

Consell de Mallorca (Spain)

Umweltrat der Stadt Fehmarn (Germany)

Departament de Medi Ambient,
Consell de Mallorca (Spain)

Centre Permanent d'Initiatives pour
l'Environnement A Rinaschts (Corse, France)

Περιφέρεια Ηπείρου (Ελλάδα)

τελετουργίες - εορταστικές εκδηλώσεις (<http://ayla.culture.gr>). Το πρόγραμμα *European Rural Almanac, keeping traditional culture alive* ικανοποιεί το κριτήριο 3 που θέτει ως προϋπόθεση η UNESCO για τα διαμορφωμένα μέτρα διαφύλαξης, τα οποία πρέπει να παίρνει η πολιτεία και η κοινωνία ώστε το στοιχείο να διαφυλάσσεται και να αναδεικνύεται.

Με αφορμή τα παραπάνω, το πρόγραμμα στην Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων της Περιφέρειας Ηπείρου:

1. Διερεύνησε τον παραδοσιακό τρόπο ζωής σε σχέση με τις διαδικασίες πρόβλεψης του καιρού, με την εκπόνηση μελέτης από επιστημονικό συνεργάτη και σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Η μελέτη αποτέλεσε εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς.

2. Ολοκλήρωσε μία εκπαιδευτική διαδικασία, κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, σε 200 μαθητές, σε 4 σχολεία (2 Νηπιαγωγεία, 1 Δημοτικό, 1 Γυμνάσιο), με την εμπλοκή 24 εκπαιδευτικών και με τη συνεργασία των εκπαιδευτικών αρχών του νομού. Στην εκπαιδευτική διαδικασία, συμμετείχαν επιπλέον πληροφορητές, φορείς οι περισσότεροι της παραδοσιακής αντίληψης, οι οποίοι παρουσίασαν τον παραδοσιακό τρόπο πρόβλε-

διατηρώντας ζωντανό τον παραδοσιακό πολιτισμό

Ευρωπαϊκό Αγροτικό Ημερολόγιο - European Rural Almanac (E.R.A)

ψης του καιρού σε σχέση με τις παραγωγικές διαδικασίες.

3. Παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας τον Ιούνιο 2012 στο Cult-Rural Φεστιβάλ, το οποίο πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή όλων των μαθητών και των σχολείων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, στα Ιωάννινα, με την παρουσία πλήθους κόσμου και του εταιρικού σχήματος του προγράμματος.

Η δημοσιότητα επιτεύχθηκε μέσω δελτίων Τύπου καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος, συνεντεύξεων Τύπου, κυρίως από τον αρμόδιο για θέματα Εκπαίδευσης και Πολιτισμού Αντιπεριφερειάρχη, διανομή φυλλαδίου που σχεδιάστηκε και εκτυπώθηκε από την Περιφέρεια Ηπείρου και κυρίως μέσω του Cult-Rural Φεστιβάλ, το οποίο ήταν ανοιχτό στο κοινό και όπου παρουσιάστηκαν η πορεία και οι στόχοι του έργου.

Η Περιφέρεια Ηπείρου συμμετείχε στο διαπολιτισμικό διάλογο και το δίκτυο συνεργασίας που δημιουργήθηκε μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα και εργάστηκε για την επικοινωνία ανάμεσα στην παράδοση και την καινοτομία.

Με αφορμή τα αγροτικά ημερολόγια και τους παραδοσιακούς τρόπους πρόγνωσης του καιρού, επιδιώχθηκε να μεταδοθούν στα παιδιά αξίες της παραδοσιακής ζωής, πολύτιμες για τον σύγχρονο άνθρωπο, όπως είναι:

- Ο σεβασμός του περιβάλλοντος ενάντια στην περιβαλλοντική καταστροφή (μέσα από δραστηριότητες προστασίας της φύσης και της φυσικής ομορφιάς)

- Η οικονομία ενάντια στον καταναλωτισμό της εποχής μας (μέσα από παραδοσιακές τεχνικές κατασκευής και αξιοποίηση «άχρηστων υλικών»)

■ Η συλλογικότητα ενάντια στην απομόνωση που επιβάλλει η σύγχρονη καθημερινότητα (μέσα από την επικοινωνία των ανθρώπων στον χρόνο και στον τόπο με έμφαση στην προφορική παράδοση)

■ Η παρατήρηση ενάντια στην έτοιμη πληροφορία του διαδικτύου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης (μέσα από δραστηριότητες παρατήρησης της φύσης, των καιρικών φαινομένων και των χαρακτηρι-

στικών τους κλπ.).

Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Πολιτισμός 2007-2013», από τον Ιανουάριο του 2011 έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2012.

ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Επικεφαλής:

Departament de Medi Ambient. Consell de Mallorca, Ισπανία

Εταίροι:

Stadt Fehman, Γερμανία

Περιφέρεια Ηπείρου, Ελλάδα

Centre Permanent d'Initiatives pour l'Environnement

A Rinascita, Κορσική, Γαλλία

Κόστος και πηγή χρηματοδότησης

Προϋπολογισμός για την Περιφέρεια Ηπείρου: 52.938,00 €

Πραγματικές δαπάνες για την Περιφέρεια Ηπείρου: 47.554,34 €

Πηγή χρηματοδότησης: 50% ευρωπαϊκοί πόροι 50% ίδιοι πόροι

Υπεύθυνη επικοινωνίας

Σοφία Τριάντου

Προϊσταμένη Τμήματος Εφαρμογής Προγραμμάτων και Έργων

Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Ηπείρου

E-mail: s.triantou@php.gov.gr

Τηλ. Επικοινωνίας: 0030 2651087355

MedaThe - Mediterranean: The Sea that unites us

Μεσόγειος: Η θάλασσα που μας ενώνει

Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013» - Σκέλος 1.2.1

Το έργο MedaThe (Mediterranean: The Sea that unites us) υλοποιήθηκε, στο πλαίσιο του προγράμματος Culture 2007-2013, από τον Αύγουστο του 2007 έως και τον Αύγουστο του 2009, με συμμετέχουσες ευρωπαϊκές χώρες την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και την Κύπρο.

Στο πλαίσιο του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν, τον Σεπτέμβριο του 2007, οι ακόλουθες δράσεις:

2007 Διεθνής Συνάντηση Παραδοσιακών Χορών (Μεσογειακό Φεστιβάλ Χορού) στο Δήμο Συκεών (5 και 6 Σεπτεμβρίου) και στον Δήμο Αραδίππου (8 και 9 Σεπτεμβρίου), με παράλληλη παρουσίαση της Διεθνούς Έκθεσης Παραδοσιακών Φορεσιών και Οργάνων, η οποία αναδείκνυε την πολιτιστική κληρονομιά κάθε συμμετέχουσας στο εταιρικό σχήμα χώρας.

2008 1η Διεθνής Θεατρική Συνάντηση Μεσογειακών Χωρών στον Δήμο Συκεών, με θεατρικές παραστάσεις από όλες τις συμμετέχουσες χώρες και με παράλληλη εκδήλωση το πρώτο Διήμερο Θεατρικού Εργαστηρίου, όπου αναπτύχθηκε θεματολογία και υπήρξε ανταλλαγή απόψεων σε θέματα Ιστορίας του Θεάτρου στις μεσογειακές χώρες, ασκήσεων, κινησιολογίας, παντομίμας-υποκριτικής και αρχαίου δράματος.

Η 2η Διεθνής Θεατρική Συνάντηση Μεσογειακών Χωρών πραγματοποιήθηκε στην επαρχία των Συρακουσών της Κάτω Ιταλίας. Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ημερών της συνάντησης, παρουσιάστηκαν στο Αρχαίο Θέατρο της Ορτυγίας μοντέρνα και κλασικά έργα από επαγγελματίες αλλά και ερασιτέχνες ηθο-

ποιούς. Η είσοδος ήταν ελεύθερη στο ευρύ κοινό της πόλης των Συρακουσών.

2009 Οι θεατρικές ομάδες, καθώς και οι υπεύθυνοι του προγράμματος και των τεσσάρων χωρών μετέβησαν στον Δήμο Ciudad Real της Ισπανίας όπου πραγματοποιήθηκε η *Πρώτη Συνάντηση Πολιτιστικής Δικτύωσης Μεσογειακών Χωρών*, παράλληλα με την υλοποίηση του δεύτερου *Θεατρικού Εργαστηρίου*. Στο δεύτερο *Θεατρικό Εργαστήριο*, έγιναν ασκήσεις κινησιολογίας, χορού και αυτοσχεδιασμού που αξιολογήθηκαν ως πολύ ενδιαφέρουσες και χρήσιμες από όλους τους συμμετέχοντες, καλλιτέχνες και μη.

Το Πρόγραμμα είχε θετικά αποτελέσματα στους υπαλλήλους και συμμετέχοντες κάθε πολιτιστι-

κού οργανισμού που πήραν μέρος, στις συμμετέχουσες ομάδες καλλιτεχνών (χορευτικές συναντήσεις, συναντήσεις θεάτρου και θεατρικά εργαστήρια) από κάθε τοπική κοινότητα, στο κοινό που παρακολούθησε τα πολιτιστικά δρώμενα, καθώς και σε άλλους ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς οργανισμούς που έλαβαν πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα και τις δραστηριότητές του.

Το ευρύ κοινό ενημερώθηκε για όλο το εύρος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, μέσω της ιστοσε-

λίδας και των προϊόντων πολυμέσων, τα οποία δημιουργήθηκαν και διανεμήθηκαν (CD-DVDROMS, Infokiosk, Κέντρα ενημέρωσης πολιτών, κλπ.)

Περίπου 16.180 πολίτες των τοπικών κοινωνιών των Δήμων Συκεών, Συρακουσών, Αραδίππου και Ciudad Real επωφελήθηκαν από το Πρόγραμμα.

Συγκεκριμένα, στις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στον Δήμο Συκεών:

- 2.500 άτομα παρευρέθηκαν στο Μεσογειακό Φεστιβάλ Χορού
- 200 καλλιτέχνες μέλη χορευτικών και θεατρικών ομάδων των συμμετεχουσών χωρών
- 680 μέλη άλλων ευρωπαϊκών πολιτιστικών οργανισμών που προσκλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις διοργανώσεις
- 200 υπάλληλοι οργανώσεων και πολιτικό προσωπικό των Δήμων Συκεών, Αραδίππου, Συρακουσών και Ciudad Real
- 2.000 άτομα από το ευρύ κοινό και άλλες ειδικές ομάδες ατόμων της πόλης της Θεσσαλονίκης
- 5.000 επισκέπτες της Έκθεσης Παραδοσιακών Φορεσιών και Μουσικών Οργάνων
- 2.000 άτομα που παρακολούθησαν θεατρικές συναντήσεις και εργαστήρια

Μέσω του Προγράμματος επετεύχθησαν πολλαπλοί στόχοι. Πιο συγκεκριμένα:

- Με την καθιέρωση του διαπολιτισμικού διαλόγου σε κάθε τόπο και της σχέσης που δημιουργήθηκε μεταξύ των καλλιτεχνών που συμμετείχαν από τις τοπικές κοινωνίες, αλλά και του κοι-

νού που παρακολούθησε τα καλλιτεχνικά δρώμενα, οι συμμετέχουσες χώρες εισήχθησαν στην πολιτιστική κληρονομιά και τα έθιμα της κάθε περιοχής.

■ Με τις περιοδείες στις συνδιοργανώτριες χώρες ενίσχυσαν την αίσθηση ενότητας και κοινότητας των ομάδων, πολλαπλασιάζοντας έτσι τα θετικά αποτελέσματα, κατά τη διάρκεια αλλά και μετά το πέρας του προγράμματος.

■ Αποτέλεσε μια καινοτόμο προσέγγιση και μέθοδο διάδοσης των αποτελεσμάτων, ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των καλλιτεχνικών ομάδων και καθιέρωσης διαπροσωπικών σχέσεων.

■ Δημιούργησε τη δυνατότητα για την από κοινού οργάνωση πολιτιστικών δρωμένων και μεταφοράς αυτών των εμπειριών και σε άλλους Ευρωπαίους πολίτες και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, δημιουργώντας συνεπώς νέες ευκαιρίες.

Το πρόγραμμα εκπλήρωσε τρεις βασικούς σκοπούς:

■ Την προώθηση της διακρατικής κινητικότητας ατόμων που εργάζονται στον τομέα του πολιτισμού, μέσα από όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος

■ Την υποστήριξη της διακρατικής κυκλοφορίας πολιτιστικών και καλλιτεχνικών έργων και προϊόντων

■ Την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου. Ο διάλογος μεταξύ των εταίρων και η συνεργασία με

διαφορετικές πολιτιστικές οργανώσεις από χώρες-εταίρους έχει πραγματοποιήσει την οικοδόμηση ενός διαπολιτισμικού δικτύου που στοχεύει στην προώθηση του πολιτιστικού διαλόγου.

Τα μέλη του εταιρικού σχήματος συνεχίζουν τη συνεργασία τους με επιδίωξη τη δημιουργία ενός Πολιτιστικού Δικτύου, βασισμένου στα Πολιτιστικά Δρώμενα, μεταξύ ευρωπαϊκών χωρών με τη συμμετοχή των τοπικών αρχών. Κύριος στόχος είναι να προωθήσουν την κινητικότητα υπαλλήλων των συνεργαζόμενων οργανισμών στον τομέα του πολιτισμού και να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε περισσότερους πολιτιστικούς τομείς, όπως η Αρχιτεκτονική Κληρονομιά και οι Νέες Τεχνολογίες, η Μουσική Εκπαίδευση και η Παράδοση, καθώς και να διευρύνουν τη συμμετοχή στο δίκτυο με τη συμπερίληψη περισσότερων Μεσογειακών Χωρών (όπως η Μάλτα και η Γαλλία), ώστε να αναπτυχθεί από την κάθε χώρα βαθύτερη κατανόηση των ποικιλόμορφων προοπτικών και πρακτικών, να αυξηθεί η συμμετοχή, να προωθηθεί η ισότητα, να ενισχυθούν οι δημιουργικές δράσεις.

Η υλοποίηση του έργου πραγματοποιήθηκε από τη Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση, υπό τη στενή συνεργασία του Γραφείου Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του πρώην Δήμου Συκεών και του Εθνικού Σημείου Επαφής του προγράμματος Culture, με φορέα χρηματοδότησης τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών και Πολιτισμού (EACEA). Οι τελικές δαπάνες του έργου ανήλθαν σε 390.114,90 € επιδοτούμενες κατά 50% από ευρωπαϊκούς και 50% από ίδιους-δημοτικούς πόρους.

Το έργο, το οποίο αποτέλεσε μια άριστη ευκαιρία για συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων, γνώσεων αλλά και για την περαιτέρω ανάπτυξη των εμπειριών ολοκληρώθηκε, σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό.

Βασικοί παράγοντες του επιτυχημένου αποτελέσματος υπήρξαν η καλή διάθεση, η στενή και συνεχής συνεργασία καθώς και η στήριξη από τους πολιτικούς επικεφαλής των τεσσάρων εταίρων.

ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Επικεφαλής:

Δημοτική Κοινωνικής Επιχείρηση Καλλιτεχνικής Παιδείας και Πολιτισμού Δήμου Συκεών, Ελλάδα

Εταίροι:

Δήμος Αραδίππου, Κύπρος

Νομός Συρακουσών, Ιταλία

Δήμος Ciudad Real, Ισπανία

Κόστος και πηγή χρηματοδότησης

Εκτιμώμενες δαπάνες: 400.000,00 €

Πραγματικές δαπάνες: 390.114,90 €

Υπεύθυνοι επικοινωνίας

Γιάννης Πολυχρονιάδης

Τηλ. Επικοινωνίας: 2313313333

E-mail: gep.sykies@n3.syzefxis.gov.gr

και

Ελισάβετ Κατσέλη

Τηλ. Επικοινωνίας: 2313313335

E-mail: katseli.elsa@n3.syzefxis.gov.gr

Συμμετοχή ομάδας
παιδιών στην Ημέρα
Πεζοπορίας για
τον Πολιτισμό,
9 Μαΐου 2015

Rando pour la Culture Πεζοπορία για τον πολιτισμό

Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013» - Σκέλος 1.2.1

Οι αγροτικές και φυσικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαθέτουν μια πολύτιμη εθνολογική κληρονομιά, υλική και μη, που πρέπει να διατηρηθεί και να αναδειχθεί ώστε να αποφευχθεί η εξαφάνισή της. Το έργο *Πεζοπορία για τον πολιτισμό* αποτελεί τον καρπό μιας ομάδας με ανησυχίες για τη σταδιακή εξαφάνιση της ευρωπαϊκής εθνολογικής κληρονομιάς, η οποία υλοποίησε μια δημιουργική ευρωπαϊκή συνεργασία που θα αποτελέσει και το κλειδί για την αξιοποίηση αυτής της κληρονομιάς. Στο πλαίσιο του προγράμματος, δημιουργήθηκε μία μόνιμη ευρωπαϊκή πλατφόρμα, χάρη στην οποία, οι πολίτες μπορούν να επισκεφθούν και να συμμετέχουν με αειφορικό τρόπο στην εθνολογική κληρονομιά των αγροτικών περιοχών, με τη βοήθεια νέων επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα.

Το *ευρωπαϊκό πρόγραμμα Πεζοπορία για τον πολιτισμό* είχε τους παρακάτω στόχους:

- Την ανάδειξη της εθνολογικής κληρονομιάς των αγροτικών και φυσικών περιοχών της Ευρώπης με αειφορικό και δημιουργικό τρόπο, μέσω της πεζοπορίας
- Την προσβασιμότητα της εθνολογικής κληρονομιάς των αγροτικών και φυσικών περιοχών σε όλους
- Την προώθηση της δημιουργικότητας, της αύξησης των θέσεων εργασίας του πολιτιστικού τομέα, που είχε σχέση με την εθνολογική κληρονομιά
- Την ενίσχυση της απασχόλησης και της κινητικότητας των νέων επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα σε ευρωπαϊκό επίπεδο

- Τη δημιουργία συνεργειών ανάμεσα σε επιχειρήσεις του πολιτιστικού τουρισμού της αγροτικής ανάπτυξης και της αειφορίας
- Τη διάδοση των αποτελεσμάτων του προς τους επαγγελματίες του τομέα
- Τη δημιουργία μόνιμων συστημάτων ανταλλαγής εμπειριών και συζητήσεων
- Τη χρήση των νέων τεχνολογιών για τη διάδοση της πολιτιστικής συνεργασίας
- Τη μεταφορά των αποτελεσμάτων του έργου σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες

Το κατά κύριο λόγο καινοτόμο στοιχείο του έργου ήταν το γεγονός ότι συνδύασε μια εναλλακτικού τύπου τουριστική δραστηριότητα με τη συμμετοχή των επισκεπτών σε πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες. Έδωσε, επίσης, ένα κίνητρο στους ντόπιους δημιουργούς να ανοίξουν τα εργαστήριά τους στους επισκέπτες και ενθάρρυνε τους πολιτιστικούς φορείς να υλοποιήσουν επαναλαμβανόμενες δράσεις ώστε να προσελκύουν τη συμμετοχή των επισκεπτών, μεμονωμένων, οικογενειών, ομάδων, σχολείων κ.ά.

Βασικές δράσεις του έργου:

- Η έρευνα για τον εντοπισμό και τη μελέτη της εθνολογικής κληρονομιάς, η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί, μέσω μιας κοινής για τους εταίρους μεθοδολογίας, με στόχο να μεταφερθεί σε άλλες περιοχές
- Η χάραξη πεζοπορικών διαδρομών γνωριμίας με την εθνολογική κληρονομιά
- Η δημιουργία, σε κάθε διαδρομή, Ευρωπαϊκών Σημείων Πολιτιστικών και Δημιουργικών Ανταλλαγών, με στόχο την εναρμόνιση των έργων των καλλιτεχνών και των χειροτεχνών, οι οποίοι με την παρουσία τους συνεισέφεραν στην ανάδειξη αυτής της κληρονομιάς
- Η οργάνωση τριών (3) Τεχνικών Σεμιναρίων με τη συμμετοχή ειδικών, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα στους τομείς του πολιτισμού και της καλ-

*Επάνω: Τσάντα διακρατικής συνάντησης
στο Δήμο Βόρειων Τζουμέρκων,
στις 16 και 17 Οκτωβρίου 2014*

Δεξιά: Επιτραπέζιο παιχνίδι από το παιδικό ΚΙΤ

*Ξεμάγηση από τον γλύπτη
Θεόδωρο Παπαγιάννη*

λιτεχνικής δημιουργίας που συνδέεται με την εθνολογική κληρονομιά

■ Η οργάνωση τριών (3) Ευρωπαϊκών Δημιουργικών Ανταλλαγών, κατά τις οποίες συναντήθηκαν και αντάλλαξαν εμπειρίες οι χειροτέχνες και οι καλλιτέχνες

■ Η διοργάνωση μιας Πεζοπορικής Πολιτιστικής Ημέρας για τους πολίτες, συγχρόνως στις τρεις περιοχές όπου παρουσιάστηκαν οι διαδρομές γνωριμίας με την εθνολογική κληρονομιά.

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Πεζοπορία για τον πολιτισμό πέτυχε:

■ Την ανάκτηση και ανάδειξη της εθνολογικής κληρονομιάς αγροτικών και φυσικών περιοχών της Ευρώπης με βάση την αειφόρο ανάπτυξη

■ Τη βελτίωση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής συνεργασίας και της μεταφοράς γνώσεων σε θέματα εθνολογικής κληρονομιάς, μέσω της ευρωπαϊκής πλατφόρμας Rando pour la Culture

■ Την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των πολιτών για την ανάγκη προστασίας αυτής της κληρονομιάς των ευρωπαϊκών αγροτικών και φυσικών περιοχών

■ Την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων που ασχολούνται με τον πολιτισμό και με άλλους τομείς (περιβάλλον, αγροτική ανάπτυξη, πεζοπορικός τουρισμός κ.ά.), μέσω της ανάδειξης της εθνολογικής κληρονομιάς

■ Τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας συνεργασίας σε θέματα εθνολογικής κληρονομιάς των αγροτικών και φυσικών περιοχών, η οποία λειτουργεί σε μόνιμη βάση, με τη σταδιακή προσχώρηση πρωτοβουλιών και από άλλες χώρες ή περιοχές της Ευρώπης, πέρα από την υλοποίηση και την εταιρική συνεργασία του συγκεκριμένου έργου

■ Την ενθάρρυνση της αειφόρου ανάπτυξης και την αύξηση της ελκυστικότητας και της συνο-

Έκθεση «Πεζοπορία για τον Πολιτισμό» στην Περιφέρεια Ηπείρου

χής των ευρωπαϊκών αγροτικών και φυσικών περιοχών

- Τη διαφοροποίηση της οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω των δραστηριοτήτων (διαδρομές και σημεία πολιτιστικών ανταλλαγών), που θα προτείνονται από την πλατφόρμα

- Τη διακρατική κινητικότητα των επαγγελματιών, των έργων και των προϊόντων που αφορούν την παράδοση και τον πολιτισμό των αγροτικών και φυσικών περιοχών της Ευρώπης

- Τη δημιουργία ενός παιδικού ΚΙΤ για χρήση από σχολεία και οικογένειες με θέμα τη διαδρομή Ελληνικό - Μονή Τσούκας που συνοδεύεται από έντυπο οδηγιών προς τους εκπαιδευτικούς

- Την προβολή της περιοχής, μέσα από την εκπόνηση εντύπων για πεζοπορικές διαδρομές με Ευρωπαϊκά Σημεία Πολιτιστικών και Δημιουργικών Ανταλλαγών. Από το υλικό των εντύπων δημιουργήθηκε κινητή έκθεση

- Την καθιέρωση ετήσιας εκδήλωσης «Ημέρα Πεζοπορίας για τον Πολιτισμό»

Η ιδέα της δημιουργίας πεζοπορικών διαδρομών με σημεία εθνολογικού ενδιαφέροντος και πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριοτήτων έτυχε και στις τρεις ευρωπαϊκές περιοχές θερμής υποδοχής, είχε ενθαρρυντικά αποτελέσματα και συνεισέφερε στην ανάπτυξη συνεργειών, ανάμεσα σε φορείς και άτομα με κοινό στόχο την ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων του τόπου. Η ιδέα αυτή μπορεί εύκολα να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές όλων των ευρωπαϊκών χωρών.

Ο Δήμος Βορείων Τζουμέρκων συμμετείχε ενεργά καθ' όλη τη διάρκεια του έργου. Ο ίδιος ο Δήμαρχος συμμετείχε σε όλες τις διακρατικές συναντήσεις. Η τοπική θεατρική ερασιτεχνική ομάδα *Βορείως* έδωσε μία παράσταση στην Κορσική τον Ιούνιο του 2014. Τον Οκτώβριο της ίδιας χρο-

νιάς υποδέχθηκε τους εταίρους στα Τζουμέρκα ο Δήμος με τη συμμετοχή των τοπικών πολιτιστικών συλλόγων, του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννιτών και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κεντρικό ρόλο έπαιξε επίσης, σε όλη τη διάρκεια του έργου, το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης «Θεόδωρος Παπαγιάννης».

Κατά την υλοποίηση του έργου, δημιουργήθηκε μία ιστοσελίδα από τον επικεφαλής εταίρο, συντάχθηκαν και διανεμήθηκαν τέσσερα (4) ενημερωτικά δελτία (newsletters), δημοσιεύθηκαν τακτικά δελτία στον τοπικό Τύπο και δόθηκαν συνεντεύξεις οι οποίες μεταδόθηκαν από τους τοπικούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Τέλος, η Κινητή Έκθεση παρουσιάστηκε σε χωριά του Δήμου Βόρειων Τζουμέρκων και σε αίθουσα της Περιφέρειας Ηπείρου.

ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Επικεφαλής:

Office de l'Environnement de Corse, Κορσική

Εταίροι:

Conseil Insular de Mallorca, Μαγιόρκα

Δήμος Βόρειων Τζουμέρκων, Ελλάδα

Κόστος και πηγή χρηματοδότησης

Συνολικό κόστος: 357.534,39 €, 50% επιδότηση, 50% ίδια συμμετοχή

Δήμος Βόρειων Τζουμέρκων: 47.097,84 €, 50% επιδότηση, 50% ίδια συμμετοχή

Ιστοσελίδα του έργου

www.randoculture.eu

Υπεύθυνη επικοινωνίας

Ελένη Παγκρατίου

Φορέας: Δήμος Βόρειων Τζουμέρκων

E-mail: epag68@otenet.gr

CARAVAN NEXT. Feed the future: Art moving cities

KARABANI. Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ. Τροφοδοτώντας το μέλλον: Κινώντας την πόλη με την τέχνη

Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη 2014-2020» Σχέδια διακρατικής συνεργασίας

Το *KARABANI. Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ*. Τροφοδοτώντας το μέλλον: Κινώντας την πόλη με την τέχνη είναι ένα μεγάλης κλίμακας ευρωπαϊκό πρόγραμμα, διάρκειας τεσσάρων (4) ετών, με βασικό διοργανωτή το παγκοσμίου φήμης Θέατρο Odin από τη Δανία. Ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2015, από εκεί όπου το προηγούμενο ευρωπαϊκό πρόγραμμα *Καραβάνι. Καλλιτέχνες στο δρόμο* έληξε το 2014.

Το πρόγραμμα έχει στόχο να παρακινήσει κάθε κοινότητα και κάθε άτομο να αναλογιστεί τον ενεργό ρόλο του ως ευρωπαίος πολίτης, σεβόμενος τις κοινωνικές προκλήσεις που υπάρχουν στις μέρες μας, όπως η ισότητα των φύλων, η αποδοχή της πολιτιστικής διαφορετικότητας, η προστασία του περιβάλλοντος, ο ρόλος των νέων ανθρώπων στις σύγχρονες κοινωνίες, και να απαντήσει στο ερώτημα: **Πώς οραματιζόμαστε την Ευρώπη του μέλλοντος;**

Μέσα από μια διαδικασία αξιοποίησης του κοινού της κάθε κοινότητας-πόλης, επαγγελματίες και απλοί πολίτες αποφασίζουν από κοινού τα θέματα που θα αποτελούν τις πολιτιστικές δράσεις του προγράμματος, με εργαλείο τις συμμετοχικές αποφάσεις και διαδικασίες-ψηφοφορίες στα κοινωνικά δίκτυα.

Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία δρώμενων, που στηρίζονται πάνω σε αυτό που ονομάζουμε Social Community Theatre (Θέατρο από την κοινωνία στην κοινότητα). Επαγγελματίες καλλιτέχνες και απλοί πολίτες, δίνουν από κοινού ζωή στα δικά τους συλλογικά πολιτιστικά δρώμενα, που πραγματοποιήθηκαν σε κλειστούς χώρους, πλατείες, δρόμους, γειτονιές, κ.ά.

Το πρόγραμμα *Καραβάνι. Η συνέχεια* στοχεύει στην:

- Πολιτιστική ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων και την αύξηση της συμμετοχής των πολιτών, εξελίσσοντας τρόπους μετάδοσης, αλληλεπίδρασης μεταξύ των επαγγελματιών καλλιτεχνών και των απλών πολιτών
- Ενδυνάμωση της αίσθησης κοινής ευρωπαϊκής συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων (καλλιτεχνών αλλά και ολόκληρων κοινοτήτων)
- Ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στη μεθοδολογία του STC έτσι ώστε να διευκολύνει την ευρεία συμμετοχή, να μεταδώσει τα καλλιτεχνικά δρώμενα και να μεγαλώσει την αλληλεπίδρα-

ση ανάμεσα σε τοπικό και σε διεθνές επίπεδο

■ Δημιουργία δικτύου ανταλλαγής των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δρώμενων του STC, συνδέοντας τοπικά κοινωνικά δίκτυα μέσα από διεθνείς συνεργασίες.

Δράσεις του Προγράμματος

Το πρόγραμμα *Καραβάνι*. Η συνέχεια περιλαμβάνει:

■ 5 MACROEVENTS (Μεγάλα δρώμενα)

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, πραγματοποιούνται πέντε (5) μεγάλα θεατρικά φεστιβάλ διάρκειας επτά (7) ημερών το καθένα, σε πέντε (5) ευρωπαϊκές χώρες: Δανία, Ισπανία, Ολλανδία, Ιταλία και Πολωνία

■ 25 MICROEVENTS (Μικρά δρώμενα)

Εκτός των Μεγάλων δρώμενων (MACROEVENTS), όλοι οι συνεργάτες δουλεύουν για την πραγματοποίηση 25 Μικρών δρώμενων (MICROEVENTS), σε κάθε χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα. Τα Μικρά δρώμενα είχαν τέσσερις (4) μέρες διάρκεια το κάθε ένα

■ 5 Professional Workshops (Σεμινάρια).

■ 10 συνέδρια

Οι πόλεις που φιλοξενούν τα Μεγάλα δρώμενα διοργανώνουν και συνέδρια, συζητήσεις για την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών της μεθόδου του SCT.

■ Τέλος, το πρόγραμμα περιλαμβάνει και πέντε (5) συνέδρια σε χώρες εκτός Ευρώπης, όπου οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν από το πρόγραμμα μοιράστηκαν με άλλους ειδικούς από την Αμερική, την Ουρουγουάη, το Μαρόκο, την Αυστραλία και την Ταϊβάν.

MicroEvent «Ρίζες», Ηράκλειο Κρήτης, 1-4 Σεπτεμβρίου 2016

Το θέατρο OMMA ΣΤΟΥΝΤΙΟ, ως συνδιοργανωτής του ευρωπαϊκού προγράμματος *Καραβάνι. Η συνέχεια*, στο Ηράκλειο Κρήτης, διοργάνωσε από την 1η έως τις 4 Σεπτεμβρίου 2016, το MICROEVENT του προγράμματος που είχε το γενικό τίτλο «ΡΙΖΕΣ» και προχωρά ήδη στην επόμενη διοργάνωση του MICROEVENT το καλοκαίρι του 2017.

Για τέσσερις μέρες, από την 1η έως τις 4 Σεπτεμβρίου

2016, το Ηράκλειο Κρήτης μετατράπηκε σε μια μεγάλη σκηνή. Τις εκδηλώσεις παρακολούθησαν περίπου 4.000 θεατές, Έλληνες και ξένοι, «ανεβάζοντας» έτσι τον αριθμό των επισκεπτών στην πόλη μας, ενώ παράλληλα έγινε πανευρωπαϊκά γνωστή η πολιτιστική κληρονομιά της Κρήτης, η γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμά της, μέσα από την προβολή τους σε όλα τα ΜΜΕ της Κρήτης, αλλά και την καθημερινή ζωντανή αναμετάδοση των εκδηλώσεων, μέσω του διαδικτύου σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σε τέσσερα διαφορετικά μέρη της πόλης, 33 «κοινότητες» (πολιτιστικοί και αθλητικοί σύλλογοι, θεατρικές και χορευτικές ομάδες, χορωδίες, ορχήστρες, ΜΚΟ, κοινωνικές ομάδες, κ.ά.), αλλά και μεμονωμένοι πολίτες, συναντήθηκαν και υπό την καθοδήγηση του θεάτρου OMMA ΣΤΟΥΝΤΙΟ, έδωσαν την εξής απάντηση στο ερώτημα «Πώς οραματιζόμαστε την Ευρώπη του μέλλοντος;»: **Οι «Ρίζες»** είναι η ιστορία μας, είναι αυτό που είμαστε, από πού ερχόμαστε και που πηγαινούμε. Δεν οραματιζόμαστε το μέλλον της Ευρώπης, απλώς γιατί το μέλλον είναι ήδη εδώ. Το ζούμε σε συνάφεια με το παρελθόν μας, μέσα από τους προγόνους μας, μέσα από τη γλώσσα μας, μέσα από τα ήθη και τα έθιμά μας. Με αυτά ζήσαμε και με αυτά ζούμε.

Κάθε ημέρα είχε ως σύμβολο ένα στοιχείο της φύσης

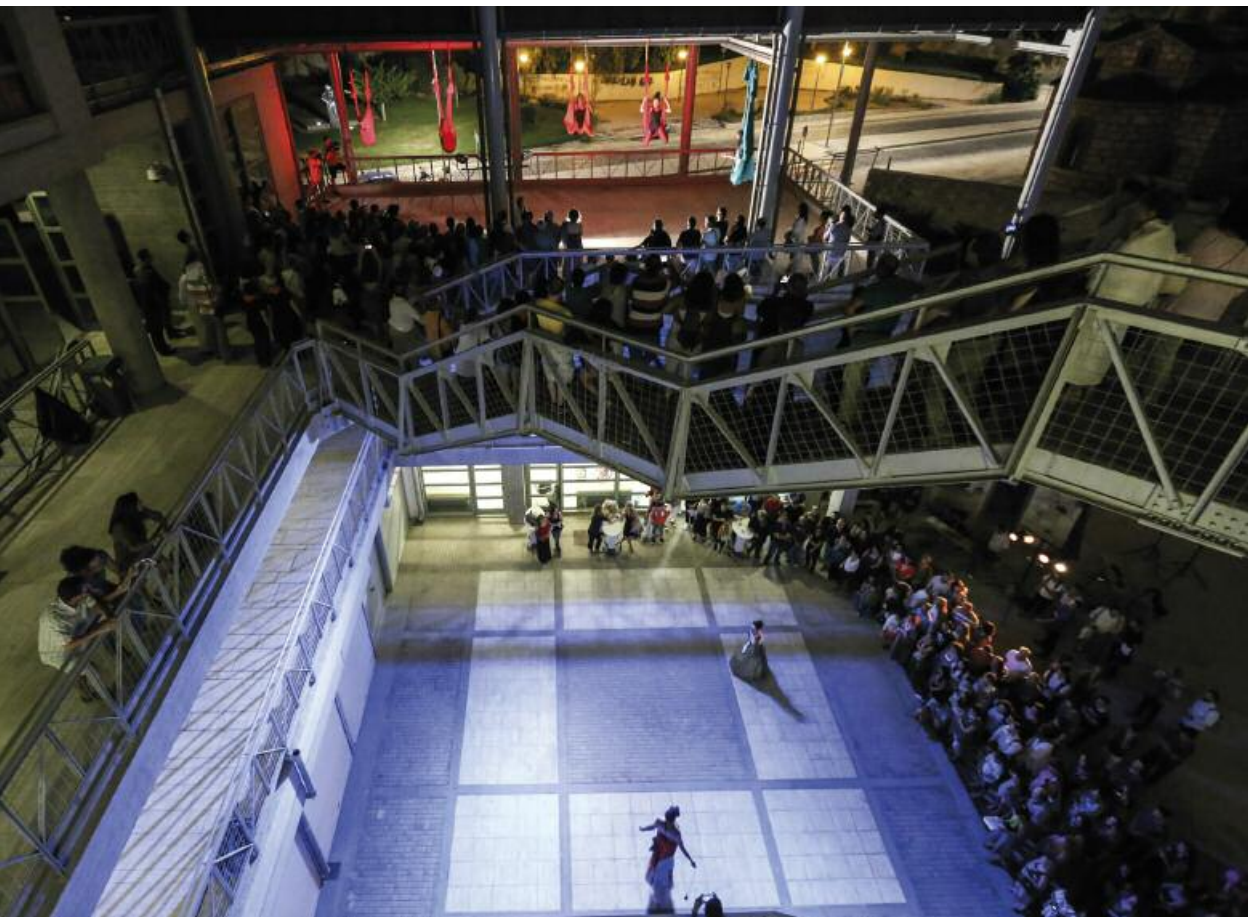
■ **1/9/2016. Νερό:** Παράσταση στο λιμάνι του Ηρακλείου με θέμα «**Η Μυθολογία της Κρήτης**» υπό την καθοδήγηση της χορογράφου-χορεύτριας Γωγώς Πετραλή.

■ **2/9/2016. Γη:** Παράσταση, έξω από την εκκλησία του Αγίου Τίτου, με θέμα «**Η Κρητική Λογοτεχνία**» από την εποχή του Ομήρου έως σήμερα, υπό την καθοδήγηση του ηθοποιού και σκηνοθέτη Αντώνη Διαμαντή.

■ **3/9/2016. Φωτιά:** Παράσταση στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ηρακλείου, με θέμα «**Προμηθέας**» του Νίκου Καζαντζάκη υπό την καθοδήγηση του χορογράφου-χορευτή Κωνσταντίνου Τσακιρέλη.

■ **4/9/2016. Αέρας:** Εκδήλωση που ξεκίνησε με μια παρέλαση όλων των μελών των κοινοτήτων στο κέντρο του Ηρακλείου και κατέληξε στο κηποθέατρο «**Νίκος Καζαντζάκης**» όπου έγινε και η τελετή λήξης, και είχε ως θέμα «**Η Ποιητή της Κοινότητας**» υπό την καθοδήγηση της ηθοποιού Ειρήνης Κουτσάκη.

Στις παράλληλες εκδηλώσεις του προγράμματος, πραγματοποιήθηκε στις 28 Αυγούστου το σεμινάριο δεξιοτεχνίας του Eugenio Barba και της Julia Varley (Θέατρο Odin, Δανία) που ήρθαν για πρώτη φορά στην Κρήτη και συγκέντρωσαν πολλούς συμμετέχοντες από την Κρήτη αλλά και την υπόλοιπη Ελλάδα, καθώς και στις 3 Σεπτεμβρίου, το σεμινάριο για το θέατρο στην Κοινότητα του

ηθοποιού Sebo Bakker του θεάτρου Zid (Άμστερνταμ, Ολλανδία).

Η μεγάλη επιτυχία αυτών των εκδηλώσεων οδήγησε τον επικεφαλής του Προγράμματος (Θέατρο Odin) να προτείνει στο OMMA ΣΤΟΥΝΤΙΟ αλλά και στην Περιφέρεια Κρήτης την επανάληψη του τετραημέρου και την ερχόμενη χρονιά. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρει: «Το να έχουμε το θέατρο OMMA ΣΤΟΥΝΤΙΟ συνδιοργανωτή στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα CARAVAN NEXT μας κάνει υπερήφανους και είμαστε σίγουροι ότι αυτή η επιτυχία θα τύχει προσοχής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην τελική αξιολόγηση. Θέλουμε να σας εκφράσουμε την υποστήριξή μας ως leader του Προγράμματος και την έγκρισή μας για τη συνέχιση του MICROEVENT (τετραήμερο εκδηλώσεων) στο Ηράκλειο Κρήτης και την ερχόμενη χρονιά αλλά και στα επόμενα χρόνια ως την ολοκλήρωση του προγράμματος το 2019.»

Τις εκδηλώσεις παρακολούθησαν εκπρόσωποι από τους συνδιοργανωτές και συγκεκριμένα από τα θέατρα: Odin (Δανία), Zid (Ολλανδία), Atalaya (Σεβίλλη Ισπανίας), Brama Theatre (Πολωνία), Università degli Studi di Torino (Τορίνο Ιταλίας), Kulturnolzobrazevalno Drustvo Kibla (Kibla) Σλοβενία, Bürgerstiftung Rohrmeisterei Schwerte (Rohrmeisterei) (Γερμανία), Società Consortileper Azioni OGR-CRT (OGR-CRT) Ιταλία, καθώς και η Πρόεδρος του ΕΚΔΙΘ, κα Τζένη Αρσένη.

Το MICROEVENT, στο Ηράκλειο, πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη:

- της Περιφέρειας Κρήτης
- του Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητών
- της Πολιτισμικής Κρήτης Νέας Υόρκης

υπό την αιγίδα:

- του Ελληνικού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου
- του Δήμου Ηρακλείου
- του Γραφείου «Δημιουργική Ευρώπη Ελλάδας» του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και τη βοήθεια του Πολυτεχνείου Κρήτης (Χανιά) - Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων

ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Επικεφαλής:

Θέατρο Odin (Δανία) - NordiskTeaterlaboratorium - OdinTeatret (OdinTeatret)

Εταίροι του έργου:

Università degli Studi di Torino, Dip. di Studi Umanistici (Unito - SCT Centre) - Ιταλία
Centro de Arte y Producciones Teatrales SL (TNT Theatre) - Ισπανία
Stowarzyszenie Edukacyino - Spoleczno - Kultuarne Teatr Brama (Brama Theatre) - Πολωνία
ZID Theatre (ZID Theatre) - Ολλανδία
Truc spherique (TRUC) - Σλοβακία
Bürgerstiftung Rohrmeisterei Schwerte (Rohrmeisterei) - Γερμανία
Farm in Cave (Farm in Cave) - Τσεχία
Omma Studio Private Non Profit Company (OMMA STUDIO) - Ελλάδα
Association des Agences de la Démocratie Locale (ALDA) - Γαλλία
Kulturno Izobrazevalno Drustvo Kibla (Kibla) - Σλοβενία
Società Consortile per Azioni OGR-CRT (OGR - CRT) - Ιταλία
Technical University Of Crete (University of Crete) - Ελλάδα

Κόστος και πηγή χρηματοδότησης

Συνολικός προϋπολογισμός προγράμματος: 3.992.942 €

Χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης: 1.996.471 €

Ιστοσελίδα του έργου

<http://www.caravanext.eu/>

Υπεύθυνος επικοινωνίας

Αντώνης Διαμαντής

Φορέας: Θέατρο OMMA ΣΤΟΥΝΤΙΟ, Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία

E-mail: theater@otenet.gr

New Forms in Mixdoor Performing Arts a.k.a Mixdoor project

Νέες μορφές στις παραστατικές τέχνες μικτού χώρου Mixdoor project

Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη 2014-2020» Σχέδια διακρατικής συνεργασίας

Το Mixdoor project αφορά μία διαπολιτισμική πρωτοβουλία, μία συνεργασία μεταξύ διαφορετικών μορφών τέχνης, καλλιτεχνών και ευρωπαϊκών χωρών.

Στόχοι του Mixdoor

Διεύρυνση κοινού: Αναζητώντας νέα μέσα προσέγγισης του κοινού, επιλέξαμε ως βασικό άξονα του έργου τη συνδυαστική χρήση του εξωτερικού δημόσιου χώρου και των εσωτερικών χώρων πολιτισμού. Προτείνουμε στους θεατές μία άλλη ανάγνωση βασιζόμενοι στην ιδέα της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Στόχος μας ήταν όχι μόνο να δημιουρ-

Επάνω: Δοκιμές στην Ελευσίνα (Φωτογραφία: Νικολέτα Κοντούλη)

Αριστερά: Παράσταση ItinaiR στην Ελευσίνα (Φωτογραφία: Νίκος Κατσαρός)

γήσουμε νέες αναφορές σχετικά με το ήδη οικείο περιβάλλον της πόλης, αλλά και να εισάγουμε νέο κοινό στους κλειστούς χώρους πολιτισμού και να αναζωπυρώσουμε το ενδιαφέρον του ήδη υπάρχοντος.

Άμεση επαφή μεταξύ πολιτών και καλλιτεχνών πέρα από την παραστατική διαδικασία: Η σύλληψη του έργου υπήρξε τέτοια ώστε να ενισχύσει τη συνάντηση καλλιτεχνών και πολιτών και έξω από τη συνθήκη της παράστασης. Μέσω μίας σειράς δραστηριοτήτων (εργαστήρια, ανοιχτές πρόβες και παρουσιάσεις σε ποικίλους χώρους), προσκαλέσαμε τον κόσμο να παρακολουθήσει τη δημιουργική διαδικασία εκ των έσω και να συμμετάσχει σε αυτήν.

Επαναπροσδιορισμός της καλλιτεχνικής δράσης, βάσει των ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών: Η παραπάνω διαδικασία είναι αμφίδρομη. Επιδώσαμε την εμπλοκή των τοπικών δυναμικών σε έναν ουσιαστικό διάλογο, συμπεριλαμβάνοντάς τις στη δημιουργική διαδικασία. Έτσι, η φωνή της τοπικής κοινωνίας αντηχούσε μέσα στο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα, δημιουργώντας άμεσους δεσμούς με την πραγματικότητα των ανθρώπων και του τόπου.

Εκπαιδευτική διάσταση του έργου: Αυτή η φιλοσοφία διέπει τη δομή του έργου. Έτσι, ακόμα κι αν η καλλιτεχνική δημιουργία αποτελεί το βασικό αντικείμενο του Mixdoor, δεν υπάρχει ως αυτοσκοπός. Αντιθέτως, λειτουργεί ως μέσον το οποίο προάγει και ενισχύει τα επιμέρους εργαλεία που συνθέτουν την ιδέα στο σύνολό της. Οι πρακτι-

κές που χρησιμοποιήθηκαν για να δημιουργηθεί το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα λειτουργούν επίσης ως εκπαιδευτικό μέσο για το ευρύ κοινό, καθώς και ως πεδία ανταλλαγής γνώσης και εμπειριών μεταξύ των καλλιτεχνών. Αυτή η ανταλλαγή υποστηρίχθηκε ιδιαίτερα από το στοιχείο της συνεχούς κινητικότητας των καλλιτεχνών κατά τη διάρκεια του προγράμματος, που είναι ακόμη ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του Mixdoor.

Περιγραφή των δράσεων

Το ταξίδι του Mixdoor διήρκεσε σχεδόν δύο χρόνια (Νοέμβριος 2014 - Σεπτέμβριος 2016) και το πρόγραμμα υλοποίησής του χωρίζεται σε πέντε (5) επιμέρους περιόδους, με την κάθε μία να εστιάζει σε συγκεκριμένο πλαίσιο δράσεων:

α. Περίοδος σχεδιασμού (Νοέμβριος 2014 - Απρίλιος 2015): Κατά την πρώτη περίοδο, έγιναν οι πρώτες συναντήσεις μεταξύ των εταίρων και διαμορφώθηκε ο τελικός σχεδιασμός του έργου.

β. Περίοδος ανταλλαγών και διαμόρφωση του καλλιτεχνικού περιεχομένου (Μάιος 2015 - Ιανουάριος 2016): Σε αυτή τη φάση, πραγματοποιήθηκαν τα προπαρασκευαστικά εργαστήρια ανταλλαγής μέσα από τα οποία διαμορφώθηκε η βασική καλλιτεχνική ομάδα και ολοκληρώθηκε η συγγραφή του περιεχομένου της παράστασης.

γ. Περίοδος δοκιμών (Μάρτιος 2016): Η περίοδος των πρώτων δοκιμών κορυφώθηκε με ένα δεκαπενθήμερο residency, στην πόλη της Ελευσίνας. Μία περίοδος έρευνας και δοκιμών, κατά την οποία καταλήξαμε στο υλικό και την τελική μορφή της παράστασης. Κατά τη διάρκεια του residency, πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια για επαγγελματίες και ερασιτέχνες του χώρου, εργαστήρια για παιδιά/εφήβους, καθώς και μία ανοιχτή πρόβα-παρουσίαση της δουλειάς εν εξελίξει.

δ. Περίοδος δημιουργίας (Μάιος - Ιούνιος 2016): Τελικές πρόβες και δημιουργία της παράστασης ItinaiR. Στη δημιουργική διαδικασία ενεπλάκησαν και ομάδες εφήβων της πόλης, παρακολουθώντας τις πρόβες και συμμετέχοντας σε δημιουργικά εργαστήρια.

ε. Περιοδεία (Ιούνιος - Σεπτέμβριος 2016): Το ItinaiR παρουσιάστηκε διαδοχικά στις τέσσερις (4) συμμετέχουσες πόλεις. Σε κάθε πόλη, είχε προβλεφθεί μία σύντομη περίοδος προσαρμογής της παράστασης (χωροταξική προσαρμογή, δημιουργία νέων σκηνών στον δημόσιο χώρο, μεταφράσεις κειμένων και εισαγωγή νέων, ένταξη ομάδων ντόπιων καλλιτεχνών στην παράσταση, δημιουργικά εργαστήρια).

Καινοτόμα στοιχεία - Τα εργαλεία του έργου

Η καινοτομία του Mixdoor εκφράζεται κυρίως μέσω της πολυδιάστατης φύσης του. Η επιλογή των εργαλείων που χρησιμοποιήσαμε για να υλοποιήσουμε το όραμά μας έγινε με βασικό άξονα τον

Μουσικό Εργαστήριο για παιδιά και εφήβους στην Ελευσίνα (Φωτογραφία: Νικολέτα Κοντούλη)

συνδυασμό. Ο εξωτερικός δημόσιος χώρος συνδέεται με τον εσωτερικό χώρο πολιτισμού. Από τον χώρο των παραστατικών τεχνών, το vertical dance (εναέριες χορογραφίες σε κάθετες επιφάνειες όπως προσόψεις κτιρίων, ψηλά δέντρα κ.ά.) και το σύγχρονο τσίρκο συνάντησαν την site-specific θεατρική δημιουργία (σύλληψη δράσεων ως αποτέλεσμα διαλόγου με τα χαρακτηριστικά ενός τόπου: μορφολογία, χωροταξία, ιστορία, άνθρωποι) και τον μουσικό αυτοσχεδιασμό μέσω της ζωντανής εκτέλεσης και της σύνθεσης ηχοτοπίων. Στην τελική σύνθεση, οι νέες τεχνολογίες έφεραν το ιδιαίτερο στοιχείο που μπορεί να «μιλήσει» άμεσα στις νέες γενιές. Βασικό κομμάτι αποτέλεσε το 3D mapping (τριδιάστατες διαδραστικές προβολές) διεγείροντας τη φαντασία των θεατών, δημιουργώντας χωρικές ψευδαισθήσεις. Το διαδραστικό μέρος της ιδέας ήρθε να υποστηρίξει η δημιουργία μίας on/offline διαδρομής βασισμένη στην GPS τεχνολογία, για την πόλη της Ελευσίνας (τελικός σταθμός του έργου), η οποία λειτουργεί αφενός ως ζωντανό και ελεύθερα προσβάσιμο αρχείο του Mixdoog και αφετέρου ως εναλλακτικός τρόπος περιήγησης και γνωριμίας με την πόλη.

Δημοσιότητα και προβολή

Όσον αφορά την προβολή του Mixdoor, στοχεύσαμε κυρίως στο τοπικό και εθνικό επίπεδο. Ακολουθώντας τη λογική της ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας, επικεντρώσαμε το ενδιαφέρον μας στην επικοινωνία των δράσεων μέσω της άμεσης επαφής με τους βασικούς αποδέκτες του έργου, τους πολίτες. Οι ίδιες οι δράσεις του έργου (εργαστήρια, ανοιχτές πρόβες) λειτούργησαν και ως μέσο γνωριμίας με τις τοπικές δυναμικές. Παράλληλα, ο κάθε φορέας ενεργοποίησε τα τοπικά και εθνικά μέσα ενημέρωσης με μεγάλη απήχηση. Σημαντικό ρόλο στην προβολή έπαιξαν επίσης οι συνέργειες με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνεργαζόμενων Δήμων μέσω των πολιτιστικών οργανισμών, των γραφείων Τύπου και τις ποικίλες εκδηλώσεις που διοργανώνουν, έχοντας άμεση πρόσβαση στο ευρύ κοινό.

Στην ίδια κατεύθυνση, τα τοπικά Φεστιβάλ, όπως αυτό των Αισχυλείων της Ελευσίνας και το Φεστιβάλ Τεχνών του Δρόμου στο Τορυν, έχοντας ήδη μεγάλη απήχηση στους πολίτες, προωθούσαν με τη σειρά τους κάθε δραστηριότητα του έργου. Στην περίπτωση της Ελευσίνας, υπήρξε και μία ιδιαίτερη δυναμική, που ξεπέρασε το επίπεδο της προβολής. Η συνεργασία μας με το φορέα Eleusis 2021 - Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης άνοιξε έναν δίαυλο επικοινωνίας με την τοπική κοινωνία, έχοντας κοινή αφετηρία με το Mixdoor, τόσο σε επίπεδο αξιών και φιλοσοφίας, όσο και σε εκείνο των μελλοντικών στόχων και προοπτικής. Τέλος, φορείς, όπως το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, υποστήριξαν το πρόγραμμα μέσω των επικοινωνιακών τους μέσων, προσδίδοντάς του ακόμα μεγαλύτερη εμβέλεια και κύρος.

Αποτελέσματα - Προϊόντα - Οφέλη

Ξεκινάμε από τα απτά για να καταλήξουμε στα άυλα και τα πιο ουσιώδη.

1. Η καλλιτεχνική δημιουργία: Η ομάδα του Mixdoor κατάφερε να δημιουργήσει ένα διατομεακό, πολυσυλλεκτικό πολιτιστικό γεγονός μεγάλης κλίμακας με σημαντική απήχηση στο κοινό των τεσσάρων (4) πόλεων που φιλοξένησαν τις οκτώ (8) παραστάσεις του ItinaiR (περίπου 3.000 θεατές). Στη δημιουργική διαδικασία συμμετείχε μεγάλος αριθμός συντελεστών (93 καλλιτέχνες, 34 στην παραγωγή/διοίκηση, 25 εθελοντές) από τις πέντε (5) συμμετέχουσες χώρες καθώς και 86 πολίτες κάθε ηλικίας στα εργαστήρια του προγράμματος. Ολόκληρο το ταξίδι του Mixdoor και αναλυτικότερα στοιχεία της υλοποίησής του συγκεντρώθηκαν στη δημιουργία ενός e-book με, ελεύθερη για όλους, πρόσβαση.

Παράσταση ItinaiR στην Ελευσίνα (Φωτογραφία: Νίκος Κατσαρός)

2. Η δημιουργία ισχυρών δεσμών με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης: Εστιάζοντας περισσότερο στην ελληνική συμμετοχή και τη συνεργασία της Motus Terrae - Κέντρο για τις Τέχνες στο δημόσιο χώρο με την πόλη της Ελευσίνας, μπορούμε να πούμε πως αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα των καινοτόμων πρακτικών του Mixdoor. Η Motus Terrae - Κέντρο για τις Τέχνες στο δημόσιο χώρο πρότεινε μία ουσιαστική συνεργασία με τον Δήμο Ελευσίνας που οδήγησε σε μία άμεση και ενεργή εμπλοκή των τοπικών φορέων. Ξεκινώντας από τον, από κοινού, σχεδιασμό δραστηριοτήτων βάσει του γενικότερου πολιτιστικού πλάνου και φτάνοντας μέχρι την έμπρακτη υποστήριξη από τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου για την επίτευξη πρακτικών στόχων υποδομής, αναπτύχθηκε ένας ισχυρός δεσμός μεταξύ ενός ανεξάρτητου πολιτιστικού φορέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θεωρούμε ότι για τα ελληνικά δεδομένα αυτό αποτελεί μία σημαντική καινοτομία και ότι ανοίγει τον δρόμο για την ανάπτυξη νέων μοντέλων συνεργασίας και χάραξης μίας σύγχρονης πολιτιστικής πολιτικής, η οποία θα προκύπτει από το συνδυασμό της

Αφίσα του Mixdoor για την Ελευσίνα

επένδυσης και εκμετάλλευσης υποδομών από την πλευρά των Δήμων και από τη δημιουργικότητα και την τεχνογνωσία των ανεξάρτητων πολιτιστικών οργανισμών.

Στο εν λόγω παράδειγμα, οφείλουμε να τονίσουμε πως μία τέτοια συνεργασία μπορεί εξαρχής να φαντάζει πολύπλοκη, εξαιτίας των διαφορετικών τρόπων λειτουργίας των δύο φορέων. Κρίνοντας όμως εκ του συγκεκριμένου αποτελέσματος, μπορούμε πλέον να πούμε με βεβαιότητα πως, όταν μία τέτοια συνεργασία βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και κατανόηση των αναγκών των δύο συνεργατών και έχει κοινό στόχο την προσφορά στην τοπική κοινωνία, τα εμ-

πόδια και οι στερεότυπες προσεγγίσεις ξεπερνιούνται και φέρνουν αξιόλογα αποτελέσματα. Μέσω του Mixdoor, η Motus Terrae έγινε κοινωνός του πολιτιστικού οράματος του Δήμου Ελευσίνας και εκείνος αντίστοιχα, ενστερνιζόμενος τη φιλοσοφία του φορέα, προσέφερε στους πολίτες ένα σημαντικό πολιτιστικό γεγονός. Εδώ, είναι σημαντικό να αναφέρουμε και έναν ακόμα παράγοντα, σχετικά με τα οφέλη ενός τέτοιου εγχειρήματος. Πέρα από την καλλιτεχνική του δράση, το Mixdoor λειτούργησε και ως μέσο στήριξης της τοπικής οικονομίας, ενισχύοντας την μέσα από την κάλυψη των αναγκών της παραγωγής (φιλοξενία και σίτιση των ξένων συντελεστών, ενοίκιαση εξοπλισμού και αγορές υλικών από τις τοπικές επιχειρήσεις). Για το συγκεκριμένο έργο, οι δαπάνες αυτές ανέρχονται στο ποσόν της τάξεως των 11.000 € περίπου.

3. Η άμεση επαφή με την πόλη και τους πολίτες εντός και εκτός της παραστατικής πράξης: Η φιλοσοφία του Mixdoor, εκείνη της άμεσης προσέγγισης και ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας, έδειξε από νωρίς τα αποτελέσματά της. Για τις ανάγκες της παράστασης, οι πολίτες της Ελευσίνας άνοιξαν κυριολεκτικά τα σπίτια τους στους καλλιτέχνες, βλέποντάς τα να μεταμορφώνονται σε εφήμερους σκηνοικούς χώρους. Ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα ήταν αυτή η συνάντηση, όπου οι γνωριμίες γίνονταν σε ένα επίπεδο προσωπικό και ανθρώπινο. Παράλ-

ληλα, ενεργοποιώντας ανενεργούς χώρους της πόλης και αναδεικνύοντας τη διαφορετική ποιότητα χώρων είτε ξεχασμένων, είτε ισχυρά σεσημασμένων, δημιουργήσαμε στους πολίτες νέες αναφορές σχετικά με το καθημερινό, οικείο περιβάλλον του δημόσιου χώρου. Χαρακτηριστική στιγμή ήταν η βραδινή πορεία της παράστασης από τους 400 θεατές, οι οποίοι ανακάλυπταν εκ νέου την πόλη και τις κρυφές πτυχές που εντόπισε η καλλιτεχνική ματιά των «εξωτερικών» παρατηρητών. Αυτή η διαδρομή αποτελεί και το αντικείμενο της εφαρμογής ξενάγησης που δημιουργήσαμε για την Ελευσίνα, μία παρακαταθήκη που θα κρατάει ζωντανές τις μνήμες αυτής της συνάντησης και όλου του έργου, και θα προσφέρει έναν εναλλακτικό τρόπο γνωριμίας με την πόλη στους νέους επισκέπτες της.

Τέλος, το έργο γνώρισε στο κοινό σύγχρονες καλλιτεχνικές πρακτικές, ελάχιστα διαδεδομένες στο ελληνικό πολιτιστικό τοπίο, ανοίγοντας έτσι νέους ορίζοντες στην εγχώρια δημιουργία. Η μεγάλη απήχηση και προσέλευση στην Ελευσίνα μας έδειξε ότι τώρα πλέον υπάρχει ένα κοινό που θα τις αναζητήσει.

Συνεισφορά σε ευρωπαϊκό πλαίσιο

Τη συνεισφορά του Mixdoor στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο την εντοπίζουμε σε δύο επίπεδα.

1. Η καλλιτεχνική σύλληψη του έργου:

Το όραμά μας ήταν να δημιουργήσουμε μία παράσταση μεγάλης κλίμακας, «οικουμενική» στη σύλληψή της, χρησιμοποιώντας ως σκηνή την αρχιτεκτονική των σύγχρονων ευρωπαϊκών πόλεων. Η παράσταση ItinaiR εστιάζει στην ιδέα της συνάντησης και του μοιράσματος εμπειριών, συλλογικής μνήμης και γνώσης, μέσω παραστατικών πρακτικών. Εξερευνώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εξωτερικών δημόσιων χώρων και των εσωτερικών χώρων πολιτισμού, προσκαλέσαμε τους πολίτες να μοιραστούν μία εμπειρία που θα άλλαζε την αντίληψή τους, όχι μόνο για την τέχνη, αλλά και για την ίδια τους την πόλη, τόσο ως φυσικό χώρο, όσο και ως κοινότητα. Τα ίδια τα δομικά στοιχεία της παράστασης αντανakλούν θεμελιώδη θέματα που απασχολούν τους Ευρωπαίους πολίτες στις μέρες μας, όπως η χρήση του δημόσιου χώρου και η ελευθερία έκφρασης σε αυτόν, η αντίληψη της πόλης ως οικοσύστημα που επιδιώκει να συμπεριλαμβάνει κάθε πολίτη ανεξαρτήτως καταγωγής, κοινωνικής και οικονομικής τάξης, θρησκευτικών πεποιθήσεων και πολιτιστικού υπόβαθρου, και κυρίως η συμβολή του πολιτισμού ως μέσο αντιμετώπισης της τρέχουσας παγκόσμιας, κοινωνικής και οικονομικής κρίσης.

2. Η εσωτερική λειτουργία του προγράμματος:

Ένα από τα βασικότερα στοιχεία του Mixdoor είναι εκείνο της ανταλλαγής. Ο σχεδιασμός έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να προάγεται η κινητικότητα των καλλιτεχνών. Το έργο στόχευσε εξ αρχής στη δημιουργία των συνθηκών εκείνων, όπου οι καλλιτέχνες θα μπορούσαν να ανταλλάξουν γνώση, εμπειρίες και μεθοδολογία, όχι μόνο μεταξύ τους, αλλά και με τους ανθρώπους που ήρθαν σε επαφή μέσω των δράσεων. Το ίδιο το πρόγραμμα λειτούργησε ως κοινωνικός κάθε διαφορετικής κουλτούρας, μεταφέροντας τη συσσωρευμένη αυτή εμπειρία σε κάθε τόπο, προτείνοντας ένα μείγμα προτάσεων και απόψεων ως σύνθεση του καλλιτεχνικού αποτελέσματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν η ανάγκη για ανάλυση και εκ νέου μετάφραση κειμένων που αποτελούσαν υλικό της παράστασης (*Όρνιθες* του Αριστοφάνη, ποιήματα του Κ. Π. Καβάφη) και

προσθήκες νέου υλικού (*Ευθύς Λαβύρινθος* του Pilinszky János, *Τοιχογραφία του 20ού αιώνα* του Weöres Sándor, *Κράτα, καρδιά μου, κράτα* του Petar Preradović, ποιήματα, κείμενα του ηθοποιού Kristóf Horváth κ.ά.) από τους συμμετέχοντες καλλιτέχνες στην κάθε χώρα. Παράλληλα, οι εμπλεκόμενοι φορείς και καλλιτέχνες διεύρυναν τις πιθανότητες διεθνών συνεργασιών μέσω της δικτύωσης που προσέφερε η κινητικότητα του Mixdoor.

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Το Mixdoor είναι πρωτίστως ένα συνεργατικό έργο. Σε αυτό το ταξίδι των δύο περίπου ετών, αναπτύχθηκαν μέσα από τη δουλειά ισχυροί δεσμοί μεταξύ των πέντε (5) βασικών φορέων-εταίρων, φέρνοντας ο καθένας την ειδικότητά του και την καλλιτεχνική του ματιά. Επίσης, για να πετύχουμε τους στόχους μας και να δώσουμε μορφή στην ιδέα μας, χρειάστηκε η στενή και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ του διοικητικού και του καλλιτεχνικού τμήματος.

Βασικοί εταίροι:

Hungarian Juggling Association (Ουγγαρία)

Motus Terrae - Κέντρο για τις Τέχνες στον δημόσιο χώρο (Ελλάδα)

Ινστιτούτο Κίνησης και Χορού του Ζάγκρεμπ (Κροατία)

Καλλιτεχνική εταιρεία 9.81 (Γαλλία)

Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Τορνιή (Πολωνία)

Αντίστοιχα, οι εξωτερικοί συνεργαζόμενοι εταίροι, έπαιξαν με τη σειρά τους πολύ σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος, τροφοδοτώντας τη δημιουργική διαδικασία.

Εξωτερικοί συνεργάτες:

Pro Progressione Ltd-"Ambassadors of Culture" (Ουγγαρία)

offline:onthewater (Ουγγαρία)

Art4Media (Πολωνία)

Cliomuse (Ελλάδα)

Υπεύθυνος επικοινωνίας

Σπύρος Ανδρεόπουλος

Motus Terrae Theatre Company -

Hellenic Centre for Arts in Public Space

Tel./Fax: +30 216 800 30 15

e-mail: info@motusterrae.gr

website: www.motusterrae.gr

Δημιουργική Ευρώπη

Η παρούσα δημοσίευση χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Η δημοσίευση δεσμεύει μόνον τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν
χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

©2016 ΥΠ.ΠΟ.Α. - Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων & Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τμήμα Ευρωπαϊκής
Ένωσης, Γραφείο «Δημιουργική Ευρώπη» Ελλάδα